

Dokumenty na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw do wykluczenia. Aktualność dokumentów w świetle nowelizacji ustawy Pzp

Przed wejściem w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. – o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1020), zwanej dalej „nowelizacją” lub „ustawą nowelizacyjną” wykonawcy biorący udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym w trybach innych niż tryb zamówienia z wolnej ręki, w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu określonych przez zamawiającego na podstawie art. 22 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.), zwanej dalej: „ustawą Pzp”, i potwierdzenia braku podstaw do wykluczenia, o jakich mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 5 ustawy Pzp, przedkładali wskazane przez zamawiającego stosowne środki dowodowe (dokumenty lub oświadczenia) wraz z ofertą lub wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Dokumenty i oświadczenia potwierdzały stan faktyczny wyrażony w treści tych dokumentów na dzień składania ofert lub odpowiednio na dzień składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu (por. art. 26 ust. 1 – 2a ustawy Pzp i art. 26 ust. 3 ustawy Pzp w brzmieniu przed wejściem w życie ustawy nowelizacyjnej).

Ustawa nowelizacyjna poczyniła dwie zasadnicze zmiany w zakresie reguł wykazywania spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia w oparciu o środki dowodowe, wprowadzając:

- 1) instytucję wstępnego potwierdzania spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia i powiązanej z nią reguły pozyskiwania dokumentów, co do zasady, tylko od wykonawcy, którego oferta została najwyższej oceniona,
- 2) nową regułą dotyczącą aktualności składanych dokumentów.

Instytucja wstępnego potwierdzania spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia, wywodzi się bezpośrednio z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, zwanej dalej „dyrektywą klasyczną”. W motywie 84 dyrektywy klasycznej zauważono, że „wielu wykonawców, zwłaszcza MŚP, uważa, że jedną z głównych przeszkód dla ich uczestnictwa w zamówieniach publicznych są obciążenia administracyjne wynikające z konieczności przedstawienia znacznej liczby zaświadczeń lub innych dokumentów dotyczących kryteriów wykluczenia i kwalifikacji”. Mając zatem na celu zwiększenie dostępności zamówień dla tych podmiotów, odstąpiono od wymogu żądania przez zamawiającego dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia – od wszystkich wykonawców, którzy złożyli oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. W ich miejsce niezbędne okazało się wprowadzenie innych środków dowodowych, które na etapie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, wstępnie potwierdzają spełnianie warunków udziału w postępowaniu i brak podstaw do wykluczenia wykonawców zainteresowanych udziałem w postępowaniu. W dyrektywie klasycznej uznano, że takimi środkami dowodowymi pozyskiwanymi od wszystkich wykonawców mogą być oświadczenia – jednolite europejskie dokumenty zamówienia obejmujące zaktualizowane oświadczenia własne, co „mogłoby w znacznym stopniu uprościć procedurę z korzyścią zarówno dla instytucji zamawiających, jak i wykonawców”. W motywie 84 dyrektywy klasycznej poczyniono jednak zastrzeżenie, że „oferent, któremu postanowiono udzielić zamówienia, powinien być jednak zobowiązany do przedstawienia stosownych dowodów, a instytucje zamawiające nie powinny zawierać umów z oferentami, którzy nie są w stanie tego zrobić”.

Mechanizm wprowadzony w motywie 84 dyrektywy klasycznej znalazł swoje odzwierciedlenie kolejno w art. 25a ust. 1 i 2 ustawy Pzp i art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

Oświadczenia własne wykonawców

Zgodnie z treścią art. 25a ust. 1 ustawy Pzp do oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawca dołącza aktualne na dzień składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oświadczenie w zakresie wskazanym przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Informacje zawarte w oświadczeniu stanowią wstępne potwierdzenie, że wykonawca:

- 1) nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu;
- 2) spełnia kryteria selekcji, o których mowa w art. 51 ust. 2, art. 57 ust. 3 i art. 60d ust. 3.

Powyższy przepis wprowadza w ustawie Pzp regułę wstępnego potwierdzania spełniania warunków udziału w postępowaniu, braku podstaw do wykluczenia oraz spełniania kryteriów selekcji przez wykonawców, które następuje w oparciu o oświadczenie własne wykonawcy (zamiast dokumentów, co miało miejsce przed nowelizacją). Oświadczenie to stanowi dowód wstępny, który zastępuje na etapie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zaświadczenia (dokumenty) wydawane przez organy publiczne lub osoby trzecie. Przepis ten ma charakter obligatoryjny, co oznacza, że każdy wykonawca składający ofertę lub wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu jest zobowiązany załączyć do nich stosowne oświadczenia.

W zależności od wartości zamówienia oświadczenie własne wykonawcy przyjmuje różną postać. Jeżeli wartość zamówienia przekroczy równowartości kwot z rozporządzenia wydanego na gruncie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp¹, to wstępne oświadczenie wykonawcy przyjmie postać jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia, dalej zwanego „jednolitym dokumentem” o czym stanowi art. 25a ust. 2 ustawy Pzp. Wzór tego dokumentu został określony na poziomie regulacji unijnej, tj. [rozporządzeniem wykonawczym Komisji \(UE\) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiającym standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia](https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0016/30238/Rozporzadzenie_wykonawcze_KE_2016_7.pdf) (https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0016/30238/Rozporzadzenie_wykonawcze_KE_2016_7.pdf). Instrukcja wypełnienia jednolitego dokumentu, elektroniczna wersja do wypełnienia jednolitego dokumentu oraz wersja edytowalna dostępne są na stronie internetowej UZP (link: [Urząd Zamówień Publicznych / Repozytorium Wiedzy / Jednolity Europejski Dokument Zamówienia](https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/jednolity-europejski-dokument-zamowienia) (<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/jednolity-europejski-dokument-zamowienia>)). Jeżeli wartość zamówienia nie przekroczy równowartości kwot z rozporządzenia wydanego na gruncie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, wykonawca zobowiązany będzie przekazać stosowne oświadczenia na okoliczność spełniania warunków udziału w postępowaniu i niepodlegania wykluczeniu (dalej „oświadczenia zwykłe”). Wzory takich oświadczeń można pobrać ze strony Urzędu Zamówień Publicznych (link: [Urząd Zamówień Publicznych / Repozytorium Wiedzy / Wzorcowe dokumenty / Wzory oświadczeń i dokumentów z zakresu znowelizowanych przepisów ustawy Pzp](https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/wzorcowe-dokumenty/wzory-oswiadczen-i-dokumentow-z-zakresu-znowelizowanych-przepisow-ustawy-pzp) (<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/wzorcowe-dokumenty/wzory-oswiadczen-i-dokumentow-z-zakresu-znowelizowanych-przepisow-ustawy-pzp>)).

Wraz z ofertą lub wnioskiem na podstawie art. 25a ust. 3 ustawy Pzp wykonawca przedkłada również jednolity dokument lub zwykłe oświadczenia w stosunku do podmiotów trzecich, o ile powołuje się na ich potencjał, w zakresie i formie określonej tym przepisem. Jednocześnie też, o ile zamawiający przewidział w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego możliwość weryfikacji podwykonawców pod kątem braku podstaw do wykluczenia z postępowania, stosownie do art. 25a ust. 5 ustawy Pzp, wykonawca przedkłada również jednolity dokument lub zwykłe oświadczenia w odniesieniu do podwykonawców wskazanych w ofercie.

Przepisy art. 25a ust. 1 i 2 ustawy Pzp mają zastosowanie także do trybu zamówienia z wolnej ręki, o czym wprost stanowi art. 25a ust. 4 ustawy Pzp. Przepis nakazuje wykonawcy złożyć oświadczenia własne zamawiającemu przed zawarciem umowy, nie precyzując dokładnego terminu, kiedy ma to nastąpić (po otrzymaniu zaproszenia do negocjacji, w trakcie negocjacji, w dniu podpisania umowy etc.).

Aktualność jednolitego dokumentu lub oświadczenia zwykłego, należy oceniać w kontekście: a) treści art. 25a ust. 1 ustawy Pzp oraz b) istoty instytucji wstępnego potwierdzania spełniania warunków udziału w postępowaniu, kryteriów selekcji oraz braku podstaw do wykluczenia. Art. 25a ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że oświadczenia dołączane do oferty lub do wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu winny być „aktualne na dzień składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu”. Jednocześnie w instytucję wstępnego potwierdzania zdolności wykonawcy wpisane jest założenie, że wstępne oświadczenia zachowywać muszą aktualność przez cały okres trwania postępowania. Wstępne oświadczenia pełnią bowiem, co do celu, podobną funkcję w postępowaniu jak środki dowodowe będące dokumentami, tj. uprawdopodobniają, że wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, kryteria selekcji i nie zachodzą wobec niego przesłanki wykluczenia. Oświadczenia i dokumenty muszą potwierdzać, że wykonawca jest zdolny do realizacji zamówienia. Niewystarczające jest zatem wykazanie zdolności do realizacji zamówienia tylko na konkretny dzień w postępowaniu, nie potwierdza to bowiem, że wstępnie, że wykonawca istotnie uprawdopodobnił okoliczność, że jest podmiotem zdolnym do realizacji zamówienia po podpisaniu umowy. „Aktualność oświadczeń własnych” winna być zatem rozumiana nie tyle jako aktualność w konkretnym punkcie na osi czasu (np. dzień składania ofert), ale jako trwający przez całe postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego stan ciągły, którego punktem początkowym może być, np. termin składania ofert.

Zobowiązanie podmiotu trzeciego.

Zobowiązanie podmiotu trzeciego albo inny dokument służący wykazaniu udostępnienia wykonawcy potencjału przez podmiot trzeci w zakresie określonym w art. 22a ust. 1 ustawy Pzp, stanowi potwierdzenie, że określony potencjał dla wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu został wykonawcy faktycznie udostępniony. Zobowiązanie podmiotu trzeciego nie jest szczególną formą oświadczenia wstępnego. Zobowiązanie składane przez podmiot trzeci stanowi natomiast niezbędny punkt wyjścia do oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu dokonywanej przez zamawiającego w oparciu o wstępne oświadczenia wykonawców oraz środki dowodowe w postaci dokumentów, jeśli wykonawcy ci powołują się na potencjał podmiotów trzecich w celu wykazania spełniania tych warunków. Dla dokonania wstępnej oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu niezbędne jest ustalenie, w jakim zakresie wykonawca wykazuje spełnianie warunków samodzielnie, a w jakim korzysta z potencjału podmiotu trzeciego i jaki zakres tego potencjału został wykonawcy udzielony. Do ustalenia powyższego niezbędny jest wskazany dokument (zobowiązanie podmiotu trzeciego). Jednocześnie zamawiający, oceniając spełnianie warunków udziału w postępowaniu w oparciu o wstępne oświadczenia, w szczególności jednolity dokument, dokonuje także oceny braku podstaw do wykluczenia z postępowania podmiotów trzecich. W celu dokonania takiej oceny zamawiający musi dysponować pełną informacją o tym, że w ogóle potencjał podmiotu trzeciego powinien podlegać jego wstępnej ocenie. Dla osiągnięcia takiego celu konieczne jest złożenie przez wykonawców wraz z ofertą lub wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zobowiązania zobowiązania podmiotu trzeciego.

Ustawa Pzp nie wskazuje wprost na jaki moment winno być aktualne dołączane do oferty (wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu) zobowiązanie podmiotu trzeciego, o jakim mowa w art. 22a ust. 1 ustawy Pzp. Pewną wskazówką stanowi tu art. 22a ust. 2 ustawy Pzp, w którym określono, że wykonawca musi udowodnić zamawiającemu, że zasobem, na który się powołuje będzie dysponował na potrzeby realizacji zamówienia. Nie będzie zatem wystarczające, aby wykonawca mógł wykazać zamawiającemu udział podmiotu trzeciego tylko w odniesieniu do konkretnego punktu na osi czasu. „Aktualność zobowiązania” winna być zatem rozumiana nie tyle jako aktualność w konkretnym punkcie na osi czasu (np. dzień składania ofert), ale jako trwający przez całe postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego stan ciągły, którego punktem początkowym może być, np. termin składania ofert, z uwzględnieniem zasady wynikającej z art. 22a ust. 2 ustawy Pzp (dysponowania potencjałem podmiotu trzeciego na potrzeby realizacji zamówienia).

Środki dowodowe w formie dokumentów. Art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

Stosowne środki dowodowe potwierdzające w szczególności spełnianie warunków udziału w postępowaniu, brak podstaw do wykluczenia oraz spełnianie kryteriów selekcji opisano w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp. Przepis ten określa właściwe środki dowodowe i stanowi, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania. Oświadczenia lub dokumenty potwierdzające:

- 1) spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji,
- 2) spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego,

3) brak podstaw wykluczenia

- zamawiający wskazuje w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub zaproszeniu do składania ofert.

Katalog dokumentów, o jakich mowa w powyższym przepisie określony został w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1126), zwanym dalej „rozporządzeniem o dokumentach”, wydanym na podstawie delegacji z art. 25 ust. 2 ustawy Pzp.

Aby zamawiający mógł dokonać oceny podmiotowej wykonawcy w oparciu o ww. środki dowodowe (oświadczenia lub dokumenty, o których mowa w rozporządzeniu o dokumentach), musi określić katalog konkretnych oświadczeń lub dokumentów w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub zaproszeniu do składania ofert w zależności od wymogów stawianych dla konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (określonych warunków udziału w postępowaniu, przesłanek wykluczenia z postępowania, opisanych kryteriów selekcji). Możliwość wezwania konkretnego wykonawcy o przedłożenie stosownych środków dowodowych w postaci oświadczeń lub dokumentów wskazanych w rozporządzeniu o dokumentach, których katalog został przez zamawiającego wyspecyfikowany w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub w zaproszeniu do składania ofert, następuje dopiero po dokonaniu wstępnej oceny podmiotowej wykonawców oraz po wskazaniu przez zamawiającego oferty ocenionej najwyżej, w oparciu o kryteria oceny ofert opisane w siwz i ogłoszeniu o zamówieniu (powyższe nie dotyczy postępowania prowadzonego w procedurze odwróconej oraz w trybie zamówienia z wolnej ręki). Podkreślić należy, że wskazanie oferty najwyżej ocenionej nie jest tożsame z wyborem oferty najkorzystniejszej. Wskazanie oferty najwyżej ocenionej ma także ten cel, że konkretyzuje wykonawcę, który zostanie wezwany o złożenie środków dowodowych w formie oświadczeń lub dokumentów. Wykonawcę, który złożył ofertę najwyżej ocenioną, zamawiający, zobowiązany jest wezwać o złożenie dokumentów potwierdzających okoliczności wskazane w jednolitym dokumencie (chyba, że zamawiający nie określił wymogu składania oświadczeń lub dokumentów w specyfikacji lub ogłoszeniu o zamówieniu, dla zamówień o wartości mniejszej od kwoty w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp). Dopiero w odpowiedzi na to wezwanie dochodzi do przedstawienia stosownych środków dowodowych potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu i brak podstaw do wykluczenia, ale co istotne, tylko względem jednego wykonawcy (tego, którego oferta została oceniona najwyżej).

Powyższy sposób procedowania opisują przepisy art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp. Art. 26 ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że zamawiający przed udzieleniem zamówienia, którego wartość jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 10 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do udzielania zamówień w przypadkach, o których mowa w art. 101a ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lit. a. Innymi słowy, w okolicznościach faktycznych objętych normą powyższego przepisu, zamawiający jest zobowiązany przyporządkować do każdego, określonego przez siebie warunku udziału w postępowaniu i do każdej, określonej przez siebie fakultatywnej podstawy wykluczenia oraz bezwzględnie do każdej obligatoryjnej podstawy wykluczenia odpowiednio oświadczenie lub dokument z rozporządzenia o dokumentach. Stosowne oświadczenia lub dokumenty zamawiający powinien uprzednio wskazać w ogłoszeniu, specyfikacji lub zaproszeniu do składania ofert i następnie, w trybie art. 26 ust. 1 ustawy Pzp, wezwać obligatoryjnie o ich przedłożenie wykonawcę, który złożył ofertę najwyżej ocenioną przez zamawiającego.

Art. 26 ust. 2 ustawy Pzp stanowi zaś, że jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający może wezwać wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 5 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1. Użycie przez ustawodawcę w art. 26 ust. 2 ustawy Pzp zwrotu „zamawiający może wezwać” oznacza tylko i wyłącznie fakultatywność określenia przez zamawiającego katalogu oświadczeń lub dokumentów z rozporządzenia o dokumentach w ogłoszeniu, specyfikacji lub zaproszeniu do składania ofert. Zatem, jeżeli zamawiający opíše wymagane oświadczenia lub dokumenty na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu lub braku podstaw do wykluczenia, w ogłoszeniu, specyfikacji lub zaproszeniu do składania ofert – zobowiązany jest wezwać wykonawcę, który złożył ofertę najwyżej ocenioną o ich złożenie na gruncie art. 26 ust. 2 ustawy Pzp. Jeżeli zaś zamawiający nie wskaże w ogłoszeniu, specyfikacji lub zaproszeniu do składania ofert stosownych oświadczeń lub dokumentów z art. 25 ust. 1 ustawy Pzp – nie ma podstaw do wezwania o ich przedłożenie, także na późniejszym etapie postępowania.

Art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp stanowią, że oświadczenia lub dokumenty winny być aktualne na dzień ich złożenia i mają potwierdzać okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1. Oświadczenia lub dokumenty przekazywane przez wykonawcę na podstawie wezwania zamawiającego w trybie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp mają stanowić potwierdzenie wstępnego domniemania o spełnieniu przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia. Uznać zatem należy, że warunki udziału w postępowaniu i okoliczności niepodlegania wykluczeniu z postępowania winny być spełnione przez wykonawcę przez cały okres trwania postępowania o zamówienie publiczne, nie zaś tylko w konkretnym dniu (dniu składania ofert lub wniosków, dniu złożenia konkretnego oświadczenia lub dokumentu etc.). Zatem oświadczenia lub dokumenty „aktualne” to takie, które oddają rzeczywistość w momencie ich złożenia, innymi słowy potwierdzają okoliczność, co do której wykonawca wcześniej złożył wstępne oświadczenie, i która obecnie (w czasie teraźniejszym) występuje. Wezwanie zamawiającego o przedłożenie oświadczenia lub dokumentu implikuje odpowiedź wykonawcy, która ma być w czasie teraźniejszym prawdziwa i potwierdzać prawdziwe okoliczności – adekwatnie do całego toku postępowania.

Pojęcia aktualności dokumentów nie należy utożsamiać z datą wystawienia tych dokumentów. Zamawiający, otrzymując od wykonawcy dokumenty, powinien uzyskać aktualne informacje na temat zdolności wykonawcy do realizacji zamówienia, którego oferta została oceniona najwyżej, a więc informacji zgodnych z istniejącym stanem faktycznym. Data wystawienia dokumentu, o ile dokument ten potwierdza istniejący stan rzeczy, nie ma zatem znaczenia dla uznania tego dokumentu przez zamawiającego za nieaktualny. Wykonawca, pozyskawszy wcześniej wskazane dokumenty, może się nimi posłużyć na wezwanie zamawiającego, o ile oczywiście pozostają aktualne – jak wskazano powyżej – nie co do daty ich wystawiania, ale co do konkretnych podmiotowych kwestii, wstępnie potwierdzonych w ramach oświadczeń złożonych wraz z ofertą lub wnioskiem.

W celu precyzyjnego wyjaśnienia tej kwestii należy wskazać na okoliczności, które pozwolą w konkretnych stanach faktycznych przesądzać, czy przedłożone przez wykonawcę oświadczenia lub dokumenty dotyczące braku podstaw do wykluczenia i spełniania warunków udziału w postępowaniu są „aktualne” w świetle treści art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp.

W odniesieniu do oświadczeń lub dokumentów składanych w celu potwierdzenia braku podstaw do wykluczenia na podstawie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp stwierdzić należy, że „aktualne” oświadczenia lub dokumenty potwierdzają okoliczność niepodlegania wykluczeniu na podstawie odpowiedniego przepisu z art. 24 ust. 1 lub 5 ustawy Pzp w dniu złożenia go przez wykonawcę. Oświadczenia lub dokumenty powinny potwierdzać, że „teraz” (w czasie teraźniejszym) stan faktyczny jest taki, o jakim zaświadcza dokument. Złożenie przez wykonawcę takiego oświadczenia lub dokumentu wskazuje, że ten stan, o którym zaświadcza dane oświadczenie lub dokument, nie uległ zmianie od dnia składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Drugorzędna jest przy tym data wystawienia oświadczenia lub dokumentu, która może wskazywać na dzień ich złożenia w trybie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp lub inny dzień wcześniejszy. W tym przypadku na uwadze mieć jednak należy terminy określone w rozporządzeniu o dokumentach, w szczególności ustalone na gruncie § 5 tego rozporządzenia, które to terminy samodzielnie określają wstecz maksymalną „ważność” oświadczenia lub dokumentu składanego na potwierdzenie niepodlegania wykluczeniu z postępowania (np. na 6 miesięcy przed dniem składania i wygarcia ofert). Rozporządzenie zatem stwarza kolejne domniemanie aktualności oświadczeń lub dokumentów, wynikające wprost z terminów wskazanych w rozporządzeniu. Oznacza to zatem, że na gruncie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp (a także art. 26 ust. 3 ustawy Pzp) prawidłowe będzie złożenie oświadczeń lub dokumentów, wystawionych zgodnie z terminami wynikającymi z rozporządzenia liczącymi wstecz od daty składania ofert (wniosków), o ile dokumenty te są nadal aktualne, tj. stan potwierdzony tymi oświadczeniami lub dokumentami nie uległ zmianie.

W odniesieniu do oświadczeń lub dokumentów składanych na podstawie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, stwierdzić należy, że „aktualne” oświadczenia lub dokumenty potwierdzają, że wykonawca spełnia warunek określony przez zamawiającego w dniu ich złożenia przez wykonawcę. Oświadczenie lub dokument powinien potwierdzać (podobnie jak oświadczenia lub dokumenty składane na potwierdzenie okoliczności niepodlegania wykluczeniu) okoliczności wyrażone w oświadczeniu wstępnym oraz, że „teraz” (w czasie teraźniejszym) stan faktyczny jest taki, o jakim zaświadcza to oświadczenie lub dokument. Podobnie jak w przypadku oświadczeń lub dokumentów dotyczących niepodlegania wykluczeniu z postępowania kształtuje się tutaj domniemanie o niezmienności stanu potwierdzonego w oświadczeniu wstępnym przez cały tok postępowania i znaczenie daty wystawienia oświadczeń i dokumentów.

Art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp znajdują zastosowanie wprost także do postępowań prowadzonych wg procedury odwróconej (art. 24aa ustawy Pzp). Podobnie jak w procedurze zwykłej zamawiający, aby mógł dokonać oceny podmiotowej wykonawcy w oparciu o środki dowodowe (oświadczenia lub dokumenty, o których mowa w rozporządzeniu o dokumentach), musi określić katalog konkretnych oświadczeń lub dokumentów w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zależności od wymogów stawianych dla konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (określonych warunków udziału w postępowaniu lub przesłanek wykluczenia z postępowania). Oświadczenia lub dokumenty składane w procedurze odwróconej winny być aktualne na dzień ich złożenia i mają potwierdzać okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1. Oświadczenia lub dokumenty przekazywane przez wykonawcę na podstawie wezwania zamawiającego w trybie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp mają stanowić potwierdzenie wstępnego oświadczenia o spełnieniu przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia. Odrębność przyjęta przez ustawodawcę dla procedury odwróconej sprowadza się jedynie do tego, że zamawiający dokonuje oceny wstępnych oświadczeń wykonawcy złożonych wraz z ofertą na koniec procedury badania i oceny ofert (przed wyborem oferty najkorzystniejszej) i w odniesieniu do jednego wykonawcy (wykonawcy, którego oferta została oceniona najwyżej).

Art. 25a ust. 1 i 2 ustawy Pzp (dotyczący obowiązku składania oświadczeń wstępnych) nie upoważnia zamawiającego do żądania przedłożenia przez wykonawców wraz z ofertą (lub wnioskiem) oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia na podobnej zasadzie jak miało to miejsce przed wejściem w życie ustawy nowelizacyjnej. Zamawiający nie jest uprawniony na gruncie przepisów ustawy Pzp do wymagania, aby wszyscy wykonawcy wylegitymowali się stosownymi oświadczeniami lub dokumentami (środkami dowodowymi) na etapie składania ofert (wniosków). Wymóg legitymowania się przez wszystkich wykonawców wymaganyymi środkami dowodowymi na etapie składania ofert (wniosków) jest niedopuszczalny i jako taki stanowi naruszenie zasad prowadzenia postępowania.

Złożenie przez wykonawcę oświadczeń lub dokumentów, o jakich mowa w rozporządzeniu o dokumentach, jako środków dowodowych na dowolnym etapie postępowania ma na celu wykazanie, że wykonawca spełnia określone przez zamawiającego warunki udziału w postępowaniu (brak podstaw do wykluczenia, czy kryteria selekcji) przez cały czas trwania postępowania. Złożone na wcześniejszym etapie postępowania oświadczenie lub dokument (środek dowodowy) pozostają zatem aktualne do czasu ich ewentualnej weryfikacji i zmiany przez wykonawcę. Brak weryfikacji powyższego ze strony wykonawcy oznacza, że dana okoliczność potwierdzająca spełnienie warunku udziału w postępowaniu, brak podstaw do wykluczenia lub kryteria selekcji nie uległa zmianie.

„Aktualność” uzupełnianych dokumentów (art. 26 ust. 3 ustawy Pzp).

Art. 26 ust. 3 ustawy Pzp stanowi, że jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia, o którym mowa w art. 25a ust. 1, oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub innych dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wskazane przez zamawiającego wątpliwości, zamawiający wzywa do ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub do udzielania wyjaśnień w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo koniecznie byłoby unieważnienie postępowania.

Regulacja wyrażona w art. 26 ust. 3 ustawy Pzp opisuje zasady wezwania o uzupełnienie dokumentów w przedmiocie potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw do wykluczenia (niezależnie, czy dotyczy one wykonawcy samodzielnie wykazującego ich spełnienie i brak podstaw do wykluczenia, czy też wykonawcy wykazującego spełnienie warunków udziału w postępowaniu przy pomocy potencjału podmiotu trzeciego). Regulacja dotyczy wszystkich grup oświadczeń (dokumentów): oświadczenia własne (jednolity dokument i oświadczenia zwykłe), oświadczenia lub dokumenty z art. 25 ust. 1 ustawy Pzp i inne dokumenty, o których mowa w tym przepisie. Niezależnie od zmiany treści art. 26 ust. 3 ustawy Pzp na skutek wejścia w życie ustawy nowelizacyjnej, nie uległ zmianie sposób rozumienia tego przepisu. Aktualne pozostaje stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych i Orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej sprzed nowelizacji w zakresie: (1) obligatoryjności wezwania o uzupełnienie dokumentu, jeśli zająd wskazane w przepisie okoliczności oraz (2) dopuszczalności tylko jednokrotnego wzywania wykonawcy o konkretny brakujący lub nieprawidłowy lub niepotwierdzający spełniania warunku udziału w postępowaniu (brak podstaw do wykluczenia, spełniania kryteriów selekcji) dokument.

Przepis art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, w przeciwieństwie do art. 25a ust. 1 i 2 ustawy Pzp oraz 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp, nie wskazuje wprost na jaki moment mają być aktualne dokumenty uzupełniane. Niewątpliwie zatem sformułowanie „zamawiający wzywa w terminie przez siebie wskazanym” nie należy odnosić do aktualności oświadczeń lub dokumentów, do których uzupełnienia wykonawca jest wzywany, a do terminu na ich złożenie. Zasadnym natomiast jest, ażeby aktualność uzupełnianych oświadczeń lub dokumentów była powiązana z „aktualnością” rozumianą odpowiednio na gruncie art. 25a ust. 1 ustawy lub art. 26 ust. 1 ustawy Pzp, czyli przepisów dotyczących oświadczeń i dokumentów, co do których zachodzi konieczność ich uzupełnienia.

W odniesieniu zatem do jednolitego dokumentu, oświadczeń zwykłych oraz zobowiązań z art. 22a ustawy Pzp, na etapie wstępnego badania potencjału wykonawcy, przepis art. 26 ust. 3 ustawy Pzp znajdzie zastosowanie w ten sposób, że złożone w odpowiedzi na wezwanie w tym trybie oświadczenia lub zobowiązania winny być aktualne na dzień składania ofert (lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu). Oznacza to zatem, że okoliczności, które są zawarte w uzupełnianych oświadczeniach własnych (jednolity dokument lub oświadczenia zwykłe) lub uzupełnianych zobowiązaniach z art. 22a ust. 1 ustawy Pzp, muszą potwierdzać informacje w nich zawarte najpóźniej na dzień składania ofert (wniosków), a nie na dzień uzupełnienia tych dokumentów. Przy czym warto podnieść, że zobowiązania z art. 22a ustawy Pzp w swojej treści powinny również odnosić się do etapu realizacji zamówienia w kontekście realności udostępnianego potencjału podmiotu trzeciego.

W odniesieniu zaś do oświadczeń lub dokumentów z art. 25 ust. 1 ustawy Pzp (dokumenty z rozporządzenia o dokumentach) składanych w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp, należy przypomnieć, że dokumenty te (a zatem także ich uzupełnienia) mają na celu potwierdzać domniemanie spełnienia warunku udziału w postępowaniu (brak podstaw do wykluczenia) wyrażone w oświadczeniu własnym przez cały tok postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Odpowiedź na wezwanie o uzupełnienie lub wyjaśnienie treści tych dokumentów musi wskazywać na okoliczności, które są prawdziwe w czasie teraźniejszym, a więc dniu przedłożenia uzupełnionych dokumentów. Innymi słowy dokumenty te powinny potwierdzać spełnienie warunków udziału w postępowaniu czy brak podstaw do wykluczenia na moment ich złożenia – tj. potwierdzając, że aktualne są nadal okoliczności stwierdzone w oświadczeniu, o którym mowa w art. 25a ust. 1 i 2 ustawy Pzp. Brak jest podstaw do uznania, że skoro wezwanie z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp dotyczy dokumentów, których wykonawca – wbrew uprzedniemu wezwaniu z art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp – nie przedstawił (przedstawił niekompletne itd.), to dokumenty składane w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp muszą być aktualne na dzień odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp. Potwierdza to także treść motywu 85 dyrektywy klasycznej, w którym stwierdzono, że „istotne jest, by decyzje instytucji zamawiających opierały się na aktualnych informacjach, w szczególności jeśli chodzi o podstawy wykluczenia, z uwagi na to, że ważne zmiany mogą zachodzić dość szybko”.

W świetle powyższych uwag za prawidłowe działanie wykonawcy należy uznać działania w dwóch poniższych przypadkach. Po pierwsze, wykonawca, który nie przedłożył stosownego oświadczenia lub dokumentu potwierdzającego niepodleganie wykluczeniu (np. zaświadczenia ZUS) na dzień wezwania z art. 26 ust. 1 (2) ustawy Pzp, może w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp przedłożyć oświadczenie lub dokument wystawiony po upływie terminu wyznaczonego na uzupełnienie z art. 26 ust. 1 (2) ustawy Pzp. Istotne jest jednak, ażeby środki dowodowe przedłożone w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp nie podważały zarówno domniemania prawdziwości złożonych uprzednio oświadczeń wstępnych (własnych) w zakresie spełniania warunków udziału w postępowaniu, braku podstaw do wykluczenia oraz spełnienia kryteriów selekcji oraz domniemania niezmienności tych okoliczności pomiędzy datą składania ofert (wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu) a datą złożenia środków dowodowych w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp. Po drugie, wykonawca, który nie przedłożył stosownego dokumentu potwierdzającego niepodleganie wykluczeniu (np. zaświadczenia ZUS) na dzień wezwania z art. 26 ust. 1 (2) ustawy Pzp, może w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp przedłożyć dokument wystawiony przed upływem terminu składania ofert, jeśli tylko jest on zgodny z terminem wskazanym w rozporządzeniu (dla zaświadczeń ZUS – 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert). W obu przypadkach przedłożony dokument musi być „aktualny” w tym rozumieniu, że na dzień jego przedłożenia nie zachodzi wobec wykonawcy podstawa wykluczenia.

„Aktualność” w rozumieniu art. 26 ust. 2f ustawy Pzp

Zgodnie z treścią art. 26 ust. 2f ustawy Pzp, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, że nie podlegają wykluczeniu, spełniają warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, a jeżeli zachodzą uzasadnione podstawy do uznania, że złożone uprzednio oświadczenia lub dokumenty nie są już aktualne, do złożenia aktualnych oświadczeń lub dokumentów. Przepis art. 26 ust. 2f ustawy Pzp wprowadza dwie nowe możliwości: (1) wezwania na każdym etapie postępowania wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, że nie podlegają wykluczeniu, spełniają warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, oraz (2) wezwania o złożenie dokumentów aktualnych, jeśli zamawiający ma uzasadnione przekonanie o nieaktualności dokumentów złożonych przez wykonawcę.

Przepis z art. 26 ust. 2f ustawy Pzp umożliwia wezwanie wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, że nie podlegają wykluczeniu, spełniają warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, ale tylko wtedy gdy jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia. Regulacja ta oddziałuje zatem na zasadę wprowadzoną art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp, który stanowi o dopuszczalności wezwania o stosowne środki dowodowe tylko wykonawcy, którego oferta została najwyższej oceniona. Na podstawie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp zamawiający może wezwać o przedłożenie tych środków także innych wykonawców, co więcej może to uczynić na każdym etapie postępowania. Nie jest natomiast dopuszczalne, ażeby wykonawcy zostali poinformowani o zakresie wymaganych od nich dokumentów dopiero w momencie wezwania w trybie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp. Wymóg wykazywania spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw wykluczenia za pomocą stosownych środków dowodowych musi być wskazany w ogłoszeniu, specyfikacji lub zaproszeniu do składania ofert. Zamawiający nie jest uprawniony do określania właściwych środków dowodowych dopiero w momencie kierowania wezwania w trybie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp. Jak zostało przywołane wcześniej, art. 26 ust. 2f ustawy Pzp jest przepisem szczególnym, modyfikującym normę z art. 26 ust. 1 (2) ustawy Pzp. Powoływanie się przez zamawiającego na ten przepis w sytuacjach innych niż jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, celem pozyskania środków dowodowych od wszystkich wykonawców – jest działaniem niezgodnym z tym przepisem.

W motywie 84 dyrektywy klasycznej wyjaśniono na podstawie przykładu, jakie okoliczności obiektywne mogą przesądzić o konieczności skierowania wezwania do wykonawców o środki dowodowe, stwierdzając, że „Instytucje zamawiające powinny być także uprawnione do zwrócenia się w każdej chwili o całość lub część dokumentów potwierdzających, gdy uważają, że jest to niezbędne dla właściwego przebiegu postępowania. Może to w szczególności dotyczyć procedur dwustopniowych – procedur ograniczonych, procedur konkurencyjnych z negocjacjami, dialogów konkurencyjnych oraz partnerstw innowacyjnych – w ramach których instytucje zamawiające korzystają z możliwości ograniczania liczby kandydatów zaproszonych do złożenia oferty. Wymóg przedłożenia dokumentów potwierdzających w chwili kwalifikacji zapraszanych kandydatów może być uzasadniony, by nie dopuścić do zaproszenia przez instytucje zamawiające kandydatów, którzy następnie nie są w stanie przedłożyć tych dokumentów na etapie udzielania zamówienia, tym samym uniemożliwiają udział kwalifikującym się kandydatom”. Dyrektywa przewiduje zatem możliwość zastosowania tego rozwiązania w trybach wielostopniowych (przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem etc.). Wezwanie o oświadczenia i dokumenty we wskazanym trybie będzie zatem mogło nastąpić na etapie po złożeniu wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a przed zaproszeniem do składania ofert (ew. negocjacji etc.). Zamawiający bowiem, kierując zaproszenie do wykonawców zweryfikowanych na podstawie przedłożonych dokumentów (a nie oświadczeń własnych), oddala zagrożenie ewentualnego nieważenia postępowania, w sytuacji gdy na etapie oceny ofert wykonawca weryfikowany wcześniej na podstawie oświadczeń własnych nie potwierdził stosownymi dokumentami spełnienia warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia. W takich jednak okolicznościach treści art. 26 ust. 2f ustawy Pzp nie można interpretować w oderwaniu od zasad udzielania zamówień publicznych, w tym od zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców wyrażonej w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Oznacza to w szczególności, że wezwanie wykonawców (na etapie badania wniosków) o środki dowodowe do celu zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania będzie dotyczyło wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu o zamówienie publiczne. Ponadto zakres wezwania poszczególnego wykonawcy winien być tożsamy z zakresem wezwania wykonawców pozostałych.

Przepis art. 26 ust. 2f ustawy Pzp umożliwia wezwanie wykonawcy do złożenia aktualnych oświadczeń lub dokumentów. Zastosowanie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp do potwierdzenia aktualności dokumentu ma odrębne znaczenie od omówionej powyżej zasady wzywania wykonawców o dokumenty na każdym etapie postępowania. Skorzystanie w tym celu z art. 26 ust. 2f ustawy Pzp również możliwe jest tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zamawiający, wyrażając zamiar skorzystania z przepisu, winien mieć uzasadnione wątpliwości co do aktualności przedłożonych wcześniej przez wykonawcę dokumentów. Uzasadnione wątpliwości, w zależności od konkretnego stanu faktycznego, może wywołać, np. informacja medialna, czy informacja pozyskana od innych wykonawców itp. Skutkiem powzięcia wiadomości o braku aktualności dokumentu jest konieczność dokonania oceny, czy wezwanie wykonawcy o dokument aktualny jest niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia. Taka konieczność zaistnieje niewątpliwie wtedy, gdy pojawia się ryzyko udzielenia zamówienia wykonawcy, który w toku postępowania przestał spełniać warunki udziału w postępowaniu lub zaszył wobec niego przesłanki wykluczenia. Z tego też tytułu zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawcę do przedłożenia oświadczenia lub dokumentu aktualnego.

W tym miejscu należy podnieść, że przepis art. 26 ust. 2f ustawy Pzp nie zastępuje i nie jest podobny do wezwania z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp. Art. 26 ust. 3 ustawy Pzp dotyczy wezwania o złożenie dokumentów, które nie potwierdzają spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia, z uwagi na fakt, że są niekompletne, wadliwe (np. z treści tych dokumentów wynika, że warunek nie został spełniony) etc. Wezwanie o uzupełnienie dokumentu w trybie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp można zaś skierować względem dokumentu, który został prawidłowo złożony na gruncie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp lub art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, a w ocenie zamawiającego nie jest już aktualny (informacje w nim zawarte w ocenie zamawiającego mogą nie być zgodne ze stanem faktycznym). Oznacza to, że oświadczenia lub dokumenty przedkładane na podstawie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp, winny potwierdzać aktualny stan rzeczy, tj. potwierdzając określone dane (informacje) już po wezwaniu w trybie 26 ust. 2f ustawy Pzp. Oświadczenia lub dokumenty przedkładane zamawiającemu w odpowiedzi na wezwanie w trybie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp muszą potwierdzać stan obecny. Zwrócić należy uwagę, że nie bez przyczyny ustawodawca poprzestął na stwierdzeniu „aktualności” dokumentu, nie przywołując tutaj ani treści art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp, ani nie odwołał się do treści art. 25 ust. 1 ustawy Pzp i pośrednio do treści rozporządzenia o dokumentach. Posługując się przykładem oznacza to, że wykonawca, który przedłożył stosowny dokument potwierdzający niepodleganie wykluczeniu zgodnie z art. 26 ust. 1 (2) ustawy Pzp (np. zaświadczenie ZUS wystawione 2 miesiące przed upływem terminu składania ofert), nie może w odpowiedzi na wezwanie z art. 26 ust. 2f ustawy Pzp przedłożyć ponownie tego samego dokumentu argumentując, że jest on wciąż aktualny. Zasadne jest z kolei wystąpienie przez wykonawcę do odpowiedniego organu, celem pozyskania zaktualizowanego dokumentu i przedłożenie go zamawiającemu w odpowiedzi na wezwanie w trybie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp.

Podsumowując:

1. Nowelizacja ustawy Pzp zmienia rozumienie pojęcia: „aktualność” dokumentu i wprowadziła zasadę pozyskiwania środków dowodowych tylko od wykonawcy, który złożył ofertę najwyższej ocenioną.
2. Oświadczenia własne składane na podstawie art. 25a ustawy Pzp oraz ich uzupełnienia z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp muszą być aktualne w momencie ich złożenia.
3. Za aktualny na gruncie art. 26 ust. 1 lub 2 ustawy Pzp oraz art. 26 ust. 3 ustawy Pzp należy uznać taki dokument, który potwierdzać będzie spełnienie warunków udziału w postępowaniu czy brak podstaw do wykluczenia w chwili jego złożenia ale także, że ten stan trwa nieprzerwanie przez cały okres postępowania od upływu terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.
4. Data wystawienia dokumentu, o ile dokument ten potwierdza istniejący stan rzeczy, nie ma zatem znaczenia, z uwzględnieniem jednakże terminów wynikających z rozporządzenia o dokumentach.
5. Skutkiem powzięcia uzasadnionej wątpliwości co do aktualności dokumentu jest wezwanie wykonawcy do przedłożenia dokumentu aktualnego w trybie art. 26 ust. 2f ustawy Pzp, tj. takiego, który będzie potwierdzał stan najbardziej aktualny.

[1] Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 22 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 1386 ze zm.)